

Szerkesztőség:
Templomudvar 2. sz.
Szerkesztő:
Sándor
Sárgóny
Tel.

MÁRNÁCSKA

Előfizetési árak:
Egy hóra - 15 dinár
Negyedévre 45 dinár
Félévre - 90 dinár
Egyes szám ára
75 PARA.

Paul Szemere
VI. Köstlergasse 4. Wien (A Nap)

NOVISAD, 1922 április hó 19

POLITIKAI NAPILAP

III. évf. 82. szám

Szerda

Uj politika

köivonalai bontakoznak ki az európai horizonton. A német-orosz szövetség bejelentése már első pillanatában a beláthatatlan események egész sorozatát igéri. A szerződés váratlan publikálása, a Genuában tartózkodó delegátusok mélységes, megdöbbenése, a hirtelen feszültté vált hangulat, a felfokozott francia idegesség és az a lehetőség, hogy most már nem is folytatják a konferenciát, mind annak bizonyítéka, hogy az egymásnak kezét nyújtó orosz és német nemzet merőben más módokon képzeli el magának az elpusztított Európa újjáépítését. Jelentőségében most még alig értékelhető és következményeiben kiszámíthatatlan fontosságú Genua mai napja. A német-orosz szövetség bejelentése nem a legszerencsésebb percben történt, ha a legjobb helyen is történt. Annak, aki politikán és diplomáciai fondorkodásokon túl csak az életéért és a pusztuló kultúráért való állandó rettegés közepette is nem más, mint lelkiismeretesen hű krónikása a napi eseményeknek, ebben a percben sincs más feladata, mint leszögezni a tényeket. A genuai konferencia összehívását a jóvátételek teljesítése körül felmerült nehézségek és Európa gazdasági helyzetének katasztrófális zavarossága tették szükségessé. A győzelmes államok sajtójában mesterségesen kitermelt „közvélemény” terrorja alatt álló politika ma ideges nyugtalansággal szemléli az események ilyen fordulását és aligha fogja megtűrni, hogy a jóvátétel „új” politikájának iniciatívája ilyen félre nem érthető módon orosz, vagy német részről induljon meg. A Genuában tanácskozó hatalmasságok a saját jól felfogott érdekükben sem fogják megengedni, hogy a negyedmilliárd embert képviselő orosz és német delegációk olyan formában folytassák részvételüket a genuai tanácskozáson, ahogyan ezt a mai ülésen tették. Ebben a percben már perfektuált a német orosz szerződés. A csalódott Lloyd George és a dühösen felszisszenő francia diplomácia az új front kialakulását érzi, amelynek jókésői bejelentése minden bizonnyal veresége az angol és a francia diplomáciának. A legközelebbi jövő eseményeit megjósolni lehetetlenség. A legjobb esetben az fog történni, hogy valóra válnak a megnyitó beszédben elpuffogatott frázisok: Genuában nincsenek győzők és legyőzöttek. Ha nem így történne, akkor feloszlik a genuai konferencia, s Európa, mint az elhagyott nyomorék fogja várni végzete beteljesülését. Az utak nyitva: választhatnak.

A német-orosz védszövetség felrobbantja a genuai konferenciát?

Óriási izgalom a szövetség bejelentése miatt — „A szerződés provokálja egész Európát” — Ma döntenek arról, hogy folytassák-e a konferenciát?

Az optimistákra és pesszimistákra egyként a szenzáció erejével hat az a hír, amely szerint a genuai konferencián hivatalosan bejelentették a német orosz szerződést. A konferencián a bejelentést követő hihetetlen izgalom sejtetni engedik a lépés következményeiben kiszámíthatatlan fontosságát. Az orosz és

német diplomáciának ezen lépése, amelynek első sikere, hogy a bejelentés teljesen készületlenül érte a konferenciázó hatalmasságokat — új irányt szabhat nemcsak az európai, de a világpolitikának is. A konferencia üléséről beérkezett távirataink a következők:

Genua, április 18. (Eredeti távirat.) Németország és Szovjetország között ma a teljes viszonyosság elve alapján szerződés jött létre, amely úgy jellemezhető, hogy a két kormány fátyolt borit a multa és lerakja alapjait a jövőre együttes újjáépítésnek. A két ország fölveszi egymással a kölcsönös diplomáciai összeköttetést. A fennálló hártérítési igényeket elintézték tekintik. A bresztlitovszki szerződés és pótszerződés helyébe új megállapodás kerül, amely sem győzött, sem legyőzöttet nem ismer, mindkét népnek teljes egyenjoguságot biztosít, biztos alapot nyújtva a békés együttműködésre. Más államok viszonyaiba a szerződés semmi körülmények között nem avatkozik bele.

Genua, ápr. 18. (Eredeti távirat.) Az új német orosz szerződés híre a delegátusok között kínos feltűnést kelt. A szerződés folytán a konferencián nagyon komoly helyzet állott elő. Az angol delegáció hivatalos közleménye szerint a szerződéskötés Németország részéről illoyalitás a többi hatalommal és kihívás egész Európával szemben. Hasonló nyilatkozatot tulajdonítanak Lloyd Georgenak is. Késő éjszaka érkezett meg Berlinből a birodalmi elnök hozzájáruló távirata, a nellyel a szerződés véglegessé vált.

Abbahagyják a konferenciát?

Páris, ápr. 18. (Eredeti távirat.) Genuából jelentik: A Matin mai száma közli a német-orosz szerződés szövegét. Barthou kijelentette, ezentul nem vesz részt semmiféle olyan konferencián, amelyen a németek és oroszok is jelen vannak, mielőtt a francia kormány nem dönt a most előállott helyzet ügyében. A szövetséges delegációk ma délelőtt döntenek további magatartásukat illetően.

Genua, április 18. (Eredeti távirat.) Mára összehívták a jogi szakértőket és azok véleményét akarják meghallgatni arra vonatkozólag, hogy a konferenciát folytassák-e, vagy sem? A konferencia mai ülésére meghívták Romániát, Jugoszláviát, Csehszlovákiát és Lengyelországot is. Francia vélemények szerint a konferenciának vége. Az izgalom a delegátusok között leirhatatlan.

A jegybankok kooperációja

Genua, április 18. (Eredeti táv.) A valutaügyi bizottság ülésén a váltóárfolyamok stabilizációjának kérdését tárgyalták és felvetették azt az eszmét, hogy a különböző jegybankok lépjenek kooperációs viszonyba.

Genua, április 18. (Eredeti táv.) A „Lavors” egy beszélgetést közöl Bennessel, kijelentette, hogy a cseheknek kötelességük megőrizni szilárd pozíciójukat a bolsevikok és a másik végét, a monarchista reakciónak hódoló magyarok között. A vámszövetséget vissza kell utasítani, mert csak viszálykodásoknak lehetne forrása.

Genua, ápr. 18. (Eredeti távirat) Lloyd George pénteken kijelentette a szovjetdelegátusoknak, hogy amennyiben

nem engednek álláspontjukból, hogy az értekezlet más, nem orosz kérdéseket fog tárgyalni, ha ezt a kérdést nem a szövetségesek óhajta szerint intézik el. Tegnap értesítették az orosz delegátusokat, hogy követeléseik elfogadhatatlanok. Általános a nézet, hogy az oroszok végül is engedni fognak, aztán az első kínálkozó alkalommal folytatják velük a tárgyalást.

Genua, április 18. (Eredeti táv.) Husvét vasárnapján nem voltak ülések, ellenben külön értekezletet tartottak, amelyeknek talán nagyobb jelentőségük van, mint a hivatalos összejöveteleknek. Schanzer lakásán fogadta Lloyd Georget és családját és az angol, meg olasz delegátusokat. Ez alkalommal meg-

beszéltek az értekezlet fontos eseményeit, különösen az orosz kérdést.

Genua, április 18. (Eredeti távirat.) Az orosz delegáció Moszkvából újabb utasítást vár. A delegátusok körében már is az a hír van elterjedve, hogy az oroszok kijelentették volna, hogy hajlandók követeléseiket tizenöt esztendőre felfüggeszteni. A szövetséges kormányfők Lloyd George lakásán hétfőn tárgyalnak az orosz kérdéssel, mely az értekezlet előterében áll. E kérdésben kedre várják a döntést. A „Messagero” szerint a szövetségeseknek szombaton az orosz delegációval folytatott négy órás tárgyalása alapján feltehető, hogy a háború előtti orosz adósságokra nézve a londoni szakértők javaslatát megváltoztatják. Az oroszok hat milliárd aranyrabelt, vagyis husz milliárd frankot követelnek azért, mert a szövetségesek támogatják az ellenforradalmakat és nem hajlandók elismerni az összes

adósságokat, hanem követelik, hogy válasszák el az állami köcsönöket a magánhiteltől. Ezen a ponton szombaton megakadtak. Az orosz delegáció elutasítja egyébként azon szándékot is, hogy egyes államoknak érdekszférákat jelöljenek ki, mert az Oroszország szuverenitását fenyegetné.

Genua, ápr. 18. (Eredeti távirat.) A vasutforgalmi albizottságban Lankas cseh megbízott azt ajánlotta, hogy az utódállamok között Portoroseban létrejött megállapodásokat terjesszék ki az összes európai államokra.

Róma, április 18. (Eredeti távirat.) Az a görög delegáció egy tiltakozó nyilatkozatot tett közzé, mert kizárták a gennai konferencián való részvételtől.

Genua, április 18. (Ered. távirat.) Hétfőn délután fényes estély volt a külföldi újságírók tiszteletére.

Ujabb letartóztatás a budapesti merénylet ügyében

Budapest, ápr. 18. (Eredeti távirat.) Hétfőn délelőtt a székesfehérvári rendőrség őrizetbe vett egy Nagy Zoltán nevű husz éves fiatal embert, aki villamoskocsinak való lőtt magát. A letartóztatás azért történt, mert Nagy Zoltán a vonaton egy egyetemi hallgatóval szét dicskedett el, hogy résztvevett az Erzsébetvárosi bombamerényletben, sőt ott volt az Atheneum lerombolásánál is. Kihallgatásakor Nagy Zoltán nevet diktált a jegyzőkönyvbe és tagadta, hogy dicskedett a merényletben való részvételéről. Azt bevallotta, hogy a merénylet idején Budapesten a Damjanich utcában két villamos kalauz társaságában mulatott. A gyanúsítottnál nagyobb mennyiségű pénzt találtak és személyleírása megegyezik egy gyanúsítottéval. Nagy Zoltánt ma hozzák fel Budapestre. — A viasglőbíró tegnap Eötvös Károly és Kó István ellen fenntartotta az előzetes letartóztatást. A rendőrség most már csak Németh István körül szorgalmasan járőröz, mert szereplését a rendőrség még most sem látja teljesen tisztázottak. Ma délelőtt több detektív a vidékre utazott nyomozni.

Budapest, ápr. 18. (Eredeti távirat.) A belügyminiszter felhatalmazta a királyi ügyészséget, hogy az Ébredők ügyvezető igazgatója ellen a plakátügyből kifolyólag nyilvános rágalmozás miatt a büntető eljárást indítsa meg.

A muzulmánok ellenzékbe mennek

A muzulmánpart kongresszusa

Sz ar a j e v o, április 18. (Eredeti távirat.) A muzulmánpart központi bizottsága országos ülést tartott Szarajevóban. Az ülést Szpaho dr és hívei hívták össze Nagypéntekre; a négy napon át tartó tanácskozás legfontosabb határozatait Husvétvasárnapján hozta. Közvetlen Tabb a többségi csoport vezetői érvekből gazdag beszéde a párt eddigi magatartását és a kormányt védte. Beszéde azonban semmi hatást sem ért el. Utána Szpaho dr. emelkedett szólásra és megladokolta a párt új politikai orientálódásának szükségességét. Ezután szavazásra került a sor. A megjelent ötven és egynehány delegátus közül 48 szavazott le még pedig 35 Szpaho mellett 13 pedig Karamehmedovics mellett. Ezzerint

a muzulmánpart többsége magáévá tette Szpaho autonomista politikáját.

Hétfőn folytaták a tanácskozást és felszólították Omerovics és Omara Vilovics minisztereket, hogy adják be lemondásukat, miután a muzulmánpart parlamenti képviselői ellenzékbe mennek. Omerovics és Vilovics ma táviratilag értesítették Pasics miniszterelnököt lemondásukról, de hozzáfűzték, hogy a muzulmánok egy része továbbra is opportunus politikáját folytatja a kormányal szemben.

A kisebbségben maradt képviselők elhatározták, hogy továbbra is benmaradnak a parlamentben és nem mondanak le mandátumukról, amint ezt Karamehmedovics és Kurbegovics eredetileg tervezték.

A szarajevói „Pravda”, a muzulmánpart hivatalos orgánuma, mai számában foglalkozik a közönségszavakkal üléssel és a Szpaho ellen emelt szava váddal, hogy antimonarchista politikát folytat. Ez nem felel meg a valóságnak, mert Szpaho exclusiv monarchista és csak a mai kormányzati rendszer ellen küzd.

Beograd, ápr. 18. (Eredeti távirat.) Politikai körökben igen nagy fontossággal tulajdonítanak a szarajevói határozatnak. A kormány tegnap ma egész nap tanácskozott az újonnan előállított helyzettel. A délelőtti folyamán dr. Janovic udvari miniszter is felkereste Pasicot és megbeszélést folytatott vele.

A kormány helyzete a muzulmánpartban előállított szakadás következtében igen súlyosra vált, mert nem rendelkezik biztos többséggel a parlamentben. Az ország területi felosztásáról szóló törvényjavaslat és a választójog sorsa így módon igen kétségessé vált. Különösen az ezzel válságossá a kormány helyzetét, hogy a radikálisok és demokraták között sincs meg a szükséges összhang a kormányzás zavartalan menetét illetőleg.

Pasics miniszterelnök két óra hosszat tanácskozott Trifkovic alkotmányjogi miniszterrel a kínos helyzetről. A kormány most főleg arra törekszik, hogy április 24-ig a parlament összeültesse napjálgi tiszta helyzetet teremtsen és a nemzetgyűlés előtt a rekonstruált kormány jelenhessen ma meg. Egyébként remélik, hogy 12 muzulmán a kormányt fogja támogatni.

Zita tartásdíja

London, április 18. (Eredeti távirat.) A Reuter szerint a nagykövetség értekezlete már érintkezésbe lépett az utódállamokkal Zita tartásdíja ügyében, de döntés még nincs. A tartózkodási helyéről csak a tartásdíj elintézése után tárgyalnak.

Halálragázolt a vasuti kocsi egy kisfiút

A nyakát szeltek át a kerekek

(Saját tud.) Az elmúlt két nap véres eseményeihez ma egy újabb szerencsétlenség csatlakozott, amely kioltotta egy tízéves gyermek életét. Az eset részletei a következők:

A „Transport” szállítási és fuvarozási vállalat munkásai kedden egész nap kirakodási munkát végeztek a református temető mellett elbuzdó vasut rakodó körül. A kiürített vagonokat a munkások aztán félretolták a pályáról. A munkások körül játszadozott délután fél 3 tájban Kis István, a református temető őrnök 10 éves Bilit nevű fia is. A kocsik tolatása közben, eddig még meg nem állapított módon a kifu az egyik lassan mozgó kocsi kerek alá került,

a nehéz kocsi levágta a szerencsétlen fiú ballábát átszelte a nyakát, és átment a fején.

A szerencsétlen azonnal meghalt. A borzalmas elgázolásról azonnal értesítették a rendőrséget, ahonnan Teodorovics kapitány ment ki a helyszínre, hogy az eljárást megindítsa annak megállapítására, hogy a szerencsétlenségért terhel-e valakit felelősség?

Munkatársunk a helyszíni szemle megtekintése után megkérdezte Teodorovics rendőrkapitányt, hogy a főként szerencsétlenségért terhel-e valakit a felelősség?

Az oborokon levő pályaudvaron szénakirakodással foglalkozik több munkás már napok óta. Ma nyolc vagon került kirakodásra. A munkások minden vagon, amelyet kiürítettek 40—50 lépésnyire előrehoztak. Így történhetett meg a szerencsétlenség is. Kis Bilit ott játszadozott és valószínűleg a kocsi hátsó részén a pufferek körül volt, amikor az újabb üres vagon nekilötődött a kocsioromnak, aminek következtében leesett a vagonról és a kerekek alá került. Az az eset sincs azonban kizárva, hogy a gyermek valamin elbáméskodott és így került a kerék alá.

A munkások nem látták a gyermekeket a kocsik körül és azt sem vették észre, amikor a kerekek alá került, mert Kis Bilit egy jászót nem hallott, amikor átment rajta a vagon. Csak később nézett arra felé egy munkás és észrevette, hogy ott egy gyermek fekszik, oda mentek megnézni és akkor Kis Bilit idősebb bátyja, aki szintén dolgozott a kirakodásnál, a halott gyermekben öccsét ismerte fel.

Tőzsde:

Zürich, április 18. Berlin 185, New York 515, London —, Páris —, Milánó 2840, Prága 1030, Budapest 62'50, Zágráb 165, Varsó 14, Bécs 6¹/₈, bélyegzett osztrák korona 7.

Budapest, április 18. (Zárlat.) Napoleond'or 2985—3015 font —, szokol 1608—1618, dinár 885—995, dollár 788—793, frank —, lengyel márka 20'50—21'50, lei 588—598, lira 4265—4325, márka 275 280, osztrák korona 9'75—10'75, rubel 54'50—55'50, svájci frank —, Berlin 268'75—278'75, London 3375—3525, Milánó 4350—4400, New York 788—798, Páris 7325—7375 Prága 1610—1630, Varsó —, Bécs 10—11, Zágráb 245'50—257'50. Zürich 15 325—15'425 szabadforgalomban Bukarest 585—688. Magyar hitel 1890, Papír 2450, Déli vasut 1950, Állam vasut 7700, Adria 8000, Atlantika 2500, Nasici 9300, Szlavónia 1290, Salgó 7200, Kőszén 12500, Ganz Danubius 41'800, Rimamurányi 3180. Irányzat tartititau indult, később ellanyhult, majd zárlat felé ismét megerősödött. A valutapiacra dollárban, az értékpapírpiacon arbitrazspapírokból volt nagy üzlet. Állam vasut erős kontremia következtében zárlatoroson esett.

A szovjet száműz

Róma, ápr. 18. Moszkvai távirat szerint a szovjetkormány letartóztatásban levő forradalmi szocialistáknak a volgamenti éhségterületre való száműzését elhatározta.

A német keresztény politika jelene és jövője

Budapest, április 18. (A Délbácska budapesti tudósítójától) A kiváló bajor archeológus és műtörténész Bissing Frigyes Vilmos báró, müncheni tanár, aki a napokban az Akadémián nagyérdemű előadást tartott az egyiptomi és görög művészet kölcsönhatásairól, a német politikai életben is jelentős szerepet játszik. Jelenleg egyik párthoz sem tartozik, de élénk részt vesz azokban a törekvésekben melyek a keresztény és nemzeti alapon álló német politikuskokat egyesíteni akarják. Ebben a működésben néhány nagyérdemű kijelentés keretében vázolta ezeket a törekvéseket. Mindenekelőtt a centrum-politika mai állásáról beszélt.

— Késsé vissza kell nyulnom az eseményekbe — mondotta. Herilling báró volt bajor miniszterelnökkel, a centrum egyik legjelentősebb vezérével már jóval a háboru előtt — 1908-ban — tárgyaltam arról a vezedelemről, melyet Erzberger Irányzata a centrum számára jelent, aki akkor kezdte nagy flottapolitikáját. Herilling maga is a párt „enfant terrible”-jének tartotta Erzbergert, akivel szemben azonban tehetetlen volt, mert egyrészt csodálatos módon élvezte a Rajnavidék jogászörök támogatását, másrészt Erzbergernek a pártból való kitessékelése a munkásoknak a szociáldemokráciához való pártolását jelenthette volna. A magam részéről abban a véleményben voltam, hogy Stegerwald és mások személyükkel Erzberger nélkül is a keresztény politikához tudják láncolni a munkásság nagy tömegét, de Herilling tehetetlen volt akkor is, majd a háboru elején is Erzberger befolyásával szemben. Így volt a dolog Fassbenderrel és Giesbertessel is, akikkel minden kérdésben meg lehetett egyezni a keresztény és nemzeti gondolat érdekében, de mihielyt Erzberger került szóba, a megegyezés felborult.

— Általában nagy baj, hogy a centrum és különösen annak északnémet része, még mindig a kulturharc hatása alatt áll. Elfelejtik, hogy Bismarck csak vonakodva és alapjában a délnémetek (Hohenlohe) hatása alatt ment bele a mindenestre hibás kulturharcba. Ennek alapján például a „Germania”, ellenében a délnémet katolikus sajtójával, még mindig ellenséget lát a birodalomban és különösen Oroszországban. Pedig katolikus-ellenességről beszélni nem lehet.

— A bajor néppárt részéről Helm dr. vezetése alatt az a kísérlet történt, hogy általános keresztény nemzeti pártot alakítsanak. En ezt nagy áldásnak tartanám, ha csakugyan lehetséges lenne ezt a pártot nagy pártá tenni Bajorországon túl is. Sok dolog történt ebben az országban: kapcsolatok keletkeztek Westfálával, Sziléziával, a Rajnavidékkel. Azonban, midőn Helm dr. előtérbe állította a bajor néppárt és a centrum között az elválasztást, sokan nem szívesen mentek bele. Ennek a kézzelfogható alapja volt. Azt mondták, hogy úgy kiharadnak a parlamenti bizottságokból, a kormány intézkedéseiről előzetesen nem értesülnek, közvetlenül is elvesztik befolyásukat. Hozzájárultak személyi vonatkozások is és így a bajor néppártban most, egy mint a centrumban is, harc folyik azon irányzat, mely a régi Windhorst és Reichensperger-féle politikához akar visszatérni és a másik között, mely azt mondja, hogy nem szabad a szakadást állandóvá tenni. És a centrumbarát-irányzatnak a győzelme engedélyezte a bajor politikában a Karr-kormány bukását, amelyet Berlinből irányítottak. Ennek Bajorországra az a szomorú következménye lett, hogy sokan, különösen a földműves-osztályban, kéteelkedni kezdtek a Bajor néppártban. Nagyon érdekes, hogy Helm, aki mint a parasztság képviselője, nagy hatalom felett rendelkezik és a királyság gondolatának nyitva lve, a nagy politikai kérdésekben mintegy a sarokban áll és nem játszik vezető szerepet.

— Ennek a helyzetnek lehet Bajorországban köcsönni azt a szomorú állapotot, hogy nincs szilárdan megalapozott polgári kormány, hanem az kénytelen balfelé bizonyos engedményeket tenni a demokraták és a nemzetközi zsidóság örmére. Nagyon érdekes Stegerwald

szerepe. Stegerwald azt akarja, amit a kormány 1914-ben elmulasztott, nemzeti keresztény pártot, a munkásság bevonásával. Mint porosz miniszterelnök arra akarja a munkásságot nevelni, hogy a különleges munkásérdekeket rendelje alá a nemzeti érdekeknek, a nemzeti pártokat pedig arra rávenni, hogy a munkásérdekeket ismerjék el. Így kiegyenlítő hatást gyakorol és bár született bajor, messze vitte a porosz miniszterelnöki széken. Személyes bizalomnak örvend, még a szélső jobboldalon is, hogy azonban tarthassa magát, szüksége volt a Karr-kormányra és midőn ez megbukott, nem tudott a szocialistákkal szemben kormányozni. Ezért most — véleményem szerint is helyesen — teljesen a munkásmozgalomnak szentelt magát és nagy fölvilágosító kampányjában meg akarja mutatni, hogy a forradalom „vívmanyal”, közdítük a nyolcórás munkaldó is sokkal kisebbek, mint azt hiszik. Ami lényeges volt bennük, az forradalom nélkül is létrejöhet. Stegerwald szerintem azon a véleményen van, hogy lehetetlen olyan nagy államot, mint Németország (mint ezt Wirth teszi) egyszerűen csak munkásbiztonság gyanánt kezelni. Itt nem tarcskizásra gondolkodik, hanem arra, hogy a birodalmi kormány majdnem kizárólag az egyik oldal kívánságait teljesít, a többivel nem törődik. Stegerwald helyesen ismerte fel, hogy a birodalmi kormány a levegőben lóg. Régebben egy volt a porosz

kormány, tehát legalább egyik részről a birtokra támaszkodott. Most azonban nincs bendenstándigkelt, csak elméleti érdekek és az egész centralizáció és a berlini zsidószálltól való kormányzás még jóakarattal is csak hajótöréshez vezet. Ez a kormányzás a munkások rosszabb részére, a zsidóságra és a nemzetközeli kereskedelemre támaszkodik.

— Nálunk nagy keresztény párt a német keresztény kultúra védelmére, főleg a kulturharc következtében nem volt és a bajor néppártban csak részben sikerült. Azonban maga a gondolat nagyot haladt előre. Azok a pártok is, melyek előbb a keresztény kultúra gondolatával szemben közönyösek voltak, most érdeklődnek ennek kérdéséről. Azonban nekünk is küzdenünk kell az egyik oldalon jóindulatu emberekkel, akik túlfeszítik a hirt és az irányzatot csak zavarják, a másik oldalon azokkal, akik nem akarnak harcot és azt hiszik, hogy a nagy életkérdéseket küzdelem nélkül meg lehet oldani. Én kezdettől fogva azon a véleményen voltam, hogy a harcot végleg kell küzdeni azon az alapon, amelyet a biblia is hirdet, hogy aki ni es velem, ellenem van. A viszonyok, azt hiszem, úgy fognak alakulni, hogy a legközelebbi években mindenkinek világosan színt kell vallani: a keresztény német, vagy a nemzetközeli zsidótörekvések harcosa-e?

Eredménytelenül fog feloszlani a genuai konferencia

Növekszik a feszültség az egyes szembenálló felek között. — Április végén befejeződnek a tanácskozások?

— A Délbácska genuai konferenciára kiküldött tudósítójától —

Genua, április 18. Mind inkább kezd kiderülni, hogy azoknak volt igazuk, akik a genuai értekezlet sikerében nem bíztak. Ma már nem is kell sok próféta i hlettség annak megállapítására, hogy a konferencia eredménytelenül fog feloszlani. Az ellentétek a szembenálló állams csoportok között nem, hogy csökkentek volna, de jelentékenyen növekedtek. Franciaország és Oroszország között az ellentétek ma már olyan nagyok, hogy szinte naponta félnünk kell a szenvedélyes összeszóllalkozásoktól és egy esetleges szakítástól. Egyáltalán nem lepne meg itt senkit se, ha a francia delegátusok egy szép napon kísétálnának a pályaudvarra és a nizzai gyorsra felülve, végkép bucsut mondanának Genuának. A francia delegátusok már ugyanis nagyon el vannak kedvelenedve, hogy minden kérdésben deferálniuk kell. A francia delegátusok elégedetlenségét és ingerültségét a francia sajtó magatartása még növeli. Pertinax, a nagynevű publicista, aki a genuai konferencián lapját, a „l'Echo de Paris”-t képviseli, nemcsak lapjában izgat a genuai konferencia ellen, de a francia delegátusok között szóban is erős propagandát csinált az elutazás mellett. Pertinax a „győzelmes Franciaország”, -az öntelt és büszke „gloire” egyik legtekintélyesebb reprezentánsa. Sajnos, de úgy van, hogy az ő szavára még mindig a francia nép milliói hallgatnak. Lloyd George győzött Poincaré és Barthou felett. Abban azonban még nem lehet bizonyos, hogy ez a győzelem végleges jelentőségű e, mert Pertinax és a kisebb pertinaxok e győzelem eredményeit könnyen meghiusíthatják. Ma, mikor ezeket a beszámoló-sorokat írom, körülbelül az a helyzet, hogy a franciák jobban haragszanak az angolokra és oro-

szokra, mint a németekre. Ez a megállapítás azonban korántsem jelenti azt, mintha a franciák gyűlölete a németekkel szemben csökkent volna. Nem, erről — sajnos — szó sincs! Az angolokra azonban most sokkal jobban neheztelnek, mint a gyűlölt „bocheok”-ra. Francia emberrel, legyen az ujságíró, vagy delegátus, egy rövid beszélgetés után megállapíthatjuk ezt. A hangulat általában ebben az egy mondatban fejezhető ki:

— Lloyd George becsapott bennünket!

Ilyen körülmények között ezután cseppet sem csodálatos, hogy ma már azt beszéljük, hogy a konferencia április végén befejeződik. Eredetileg, miként ismeretes, két hónapra tervezték. Olaszország és Anglia azonban már örülnének annak, ha április végéig húzhatnák a konferenciát, anélkül, hogy az botrányal fejeződjék be. Ilyen körülmények között nem lehet sok reményt fűzni a konferencia sikeréhez. Egyik legelső cikkemben azon nézetemnek adtam kifejezést, hogy a konferencia a várt és a maga elé kitűzött munkát nem fogja elvégezni, de mégis nagyjelentőségű következményei lesznek annak, hogy Európa összes nemzeteinek vezető államférfiai egy hónapon keresztül naponta találkoznak és közvetlenül érintkeznek egymással. Ez a nézet mindinkább megerősödik bennem. Így például hitelesnek tetsző információk alapján arról számolhatok be, hogy a lengyel és román delegátusok, valamint Magyarország képviselői élénk eszmecsere folytattak egymással. Lengyelország részvétele a magyar-román megbeszélésekben igen növeli azok jelentőségét. Lengyelország Kelet Európában ma a közvetítő szerepét játsza. Mint Franciaország

exponense, közvetít a balti államok és a kisantant között. A román-magyar megbeszéléseken most alighanem ugyanazt a szerepet játszotta. Az természetesen nem lehet még megállapítani, hogy

a magyar román megbeszélések milyen tárgyak voltak. Mindenesetre valószínű azonban, hogy ezeknek előbbutóbb folytatása és következménye lesz.

Angol—francia hegemonia a Duna fölött

Háttérba szorul a parti államok érdeke — Csehszlovákia erősödése — A francia érdekeltség Budapestnek biztosítja az elsőbbséget

Amlóta a dunai monarchia romjain az utódállamok megalakultak, állandóan folyik és élesedik a harc Európa egyetlen tranzverzális folyami útjának birtoklásáért. Wilson-elvek a dunai kérdés megoldásában sem válhattak gyakorlattá: a szabad Duna régi követelése a legtöbb Wilson-elvvel együttesen került a háborús jelszavak lomtárába.

A Duna menti államok joggal követelték, hogy a Dunának valamennyi parti állama egyenlő jogú használója legyen, de ezek a remények egyre inkább alap nélkül valók. A harc csak látszólag folyik ma a parti államok között:

a Duna fölött az uralmat nem a parti államok gyakorolják, hanem a nagyantant két vezető állama, Anglia és Franciaország,

amelyek a Dunán való uralmat jogilag már a békeszerződésekkel, a gyakorlatban pedig a hajószállalatók, a kikötők és a raktárházak birtokának megszerzésével ragadták magukhoz. Azok között az államok között, amelyek a Duna folyása mentén élnek,

három olyan van, amelynek a Duna egyben életkérdése is. Ez a három állam Ausztria, Csehszlovákia és Magyarország,

a három tengertelen állam, amelyek számára a tengerekhez vivő legolcsóbb utat és gazdasági versenyképesség biztosítását jelenti a Duna. Az események színpadának előterében ez a három ország verseng a Dunáért, miáltal a küzdelem a kultúrák mögött az angol és a francia fináncok legnagyobb erejű exponenseinek megegyezésével már el is dőlt.

Ha a hajószállalatók részvényállományát nézzük, akkor a Duna az angol nagytőke birtokállománya, ha a kikötőtulajdon alakulását figyeljük, a francia nagypár jelenkezik mint a dunai ut boldog vámszedője.

A dunai utról a Dunán keresztül a Balkán és a levantei kereskedelemért folyó küzdelem a legérdekesebb adatsort mozgósítja egy cikk, amelyet egy ismert prágai újságíró a berlini Borsen-Couriernek küld, s amelynek legfontosabb részletei a következők:

— A küzdelem, mely most a Dunáért folyik, mai állásában mutatja, hogy Csehszlovákia a harcban klépítésüknek viszonylag kedvező állapotában levő kikötőkkel és nem teljes versenyképességű hajóparkkal vesz részt, Nehezi Csehszlovákia helyzetét, hogy Pozsonynak Bécs és Budapest, a két régi és tekintélyes kikötő közé beékelten kell felvennie a küzdelmet az elsőbbségért. Pozsonynak ebben a versenyben hiányoznak ma még a tradíciók, amelyeket majd ezután kell még megteremteni és hiányzik az a kikötő berendezése, amelynek létesítése szintén a jövő feladata. Gondolni kell ezenfelül arra is, hogy míg Bécsben, különösen pedig Budapesten antanttőke vállalt érdekeltséget, Bratislava nagyrészt a csehszlovák tőke erejére van utalva.

— Meunyre nem szentimentális a francia tőke asszervetéseinek érdekel iránt, mutatja Schneider-Creuzot vasúti és a magyar kormány között létrejött szerződés, amely a budapesti kikötő kiépítését és terjesztését ötven éves munkaprogrammal biztosítja. A nagy francia világcégé lesz a budapesti kikötőben a döntő szó. A kikötővállalat igazgatósága ugyan fele-fele arányban fog magyarokból és franciákból összealakulni, a vezérigazgató azonban francia lesz. Világos, hogy

ennek a túlnyomóan francia tőkés vállalkozásnak figyelme nem arra

fog irányulni, hogy a dunai forgalom előnyeit Csehszlovákia s annak kikötőibe terelje

A Dunabizottság öt évig Pozsonyban székel még, de a Schneider-Creuzot akciójának a francia kormány bizonyára nem fog nehézségeket támasztani és

ha Budapest ennek az öt ének a tartama alatt a Duna első kikötőjévé lesz, úgy előre láthatóan az öt év elmúltával a Dunabizottság székhelye is Budapestre kerül.

— A csehszlovák kormány a magyar-francia szerződést, amely Schneider-Creuzotval létrejött, magyarizációkkal akarja jelentőségében csökkenteni. Ezek a magyarizációk elmondják, hogy a francia tőke mindössze 70 millió cseh koronányi érdekeltséget vállalt a budapesti kikötőben és ennek az érdekeltség vállalásnak feltételei Magyarországra rendkívül súlyosak. A csehszlovák kormány ezzel szemben különös gondot fordít a saját dunai kikötőinek kiépítésére. Pozsony a csehszlovák kormány programja szerint ugyanezen idő alatt épülne ki nagy kikötővé, mint Budapest és

az építkezési terv öt három milliányi forgalom lebonyolítását kívánja lehetővé tenni

Pozsony kikötőjébe 230 millió cseh koronát, Komáromba 73 milliót fognak öt év alatt investálni. S a csehszlovák kormány büszkén hivatkozik arra, hogy a pozsonyi kikötő forgalma, amely 1913-ban mindössze 40.000 koronát tett ki, 1921-ben 180.000 tonnára emelkedett.

A Berliner Börsen-Couriernek küldött érdekes tudósítás gondolatmenete annak a megállapításával zárul, hogy mindezek az adatok Csehszlovákia Duna-programjának sikerét még nem biztosítják, ha meggondoljuk, hogy Budapesten nem egy új kikötő építéséről, hanem egy meglévőnek továbbfejlesztéséről van szó és hogy a Schneider-Creuzot olyan cég, amely pontosan tudja, mit akar.

Ipar- és Kereskedelmi Takarékpénztár

Novisad — Ujvidék

DEVIZAVÉTELEKET

az új rendelet alapján
EREDETI TŐZSZEI ÁRFOLYAMON
a legkulánssabban teljesít.

Szállítási és Fuvarozási Vállalat.

Telef. 270. **KRUMESZ PÁL** Telef. 270.

UJVIDÉK, FUTARI-UTCA 82. SZÁM ALATT.

elvállal helybeli és vidéki áru fuvarozást **teherautóval** vagy stráfkocsikkal és áruberaktározást.

HIREK

— **Elfogták a Futaki uti kétszeres merénylőt.** Annakidején részletesen írtunk arról a szerelmi drámáról, amelynek egyik szerepcséiben áldozata még most is élet és hlála között vívódik a novisadi közokórházban. A merénylő Gyorgye Bábicsnak akkor sikerült a városból megszöknie, tegnap azonban a súlyosan sebesült asszony férjének, Gavra Kozovlyevicnek egyik barátja föllemerete Beograd utcán a merénylőt, akit a rendőrség letartóztatott. Ma kísérik át a novisadi ügyészség fogházába, amely kettős gyilkossági kísérlete miatt megindítja ellene az eljárát.

— **A dobrovoljacok közgyűlése.** A bácskai, baranyai és szerémségi dobrovoljacok asszervetése Husvét hétfőjén tartotta meg rendezési közgyűlést a városbára közgyűlési termében. Az asszervettség közgyűlést Vujkovic Milica alelnök nyitotta meg, majd Szokolovics Nikola foglalkozott hosszabb beszéd keretében a dobrovoljacok kielégítőként állg mondható gazdasági helyzetével, indítványozva egy dobrovoljac bank alapítását. Markovics Nikola és Ante Jerkovic beszédekben a legkülönbözőbb panaszoknak adtak kifejezést, amelyeknek sürgős orvoslását követelték. A gyűlésen Jerkovic Ante, a zagrebi asszervettség titkára Szokolovics Nikola, a főszövetség elnöke, Jurisics Pavle ezredes, a Narodna Odbrana elnöke és Markovics Nikola dr. főszólgabíró, a vajdasági asszervettség volt elnöke, mint vendégek vettek részt. A gyűlés határozati javaslatot fogadott el, mely szerint a legközelebbi választásokon a dobrovoljacok mint önkéntes csoport lépnek fel, ha a kormány addig nem teljesítene követeléseiket.

— **A vajdasági földmunkás szakszer. vezet megalakulása.** A vidovdani merénylet óta felfüggesztett földmunkás-szakszervezet a vasárnap megtartott kongresszuson — amelyen jelen volt a vajdasági földmunkásság egész képvisellete — ismét megalakult, s bejelentette csatlakozását a szakszervezetek amszterdami világközpontjához. A kongresszus határozati javaslatot fogadott el, amely a nemrég megtartott ankéten részletezett aratási szerződést teljes egészében érvényesnek jelenti ki. Ilyen értelemben átrátot intéztek a szociálpolitikai minisztériumba.

— **A legközelebbi világkonferenciát Berlinben tartják.** Párlsból jelentik: Lloyd George francia újságírók előtt kijelentette, hogy a jövő világkonferenciát Berlinben fogják összehívni. A tervet maga Lloyd George fogja a géauai konferencián előterjeszteni.

— **A veszett kutya helyett magára lőtt.** Tosa Miroszavjevics ósviváci lakos vasárnap délelőtt revolveréből egy veszett kutyára akart löni, de a fegyver csüörtökdöt mondott. Amikor a fegyvert vizsgálgtatni kezdte, az elcsúszott a golyó a mellébe hatolt. A súlyosan sebesült embert a novisadi közokórházban vették ápolás alá.

— **A korcsmázás vége.** Husvét vasárnapjának délutánján hangos dandózás folyt a kamencal Miroszavics féle vendégloben, ahol többekkel együtt ivott Danye Kovacsics 16 éves fia a bátyjával. A nagy iddogálásnak hamarosan szövéítés, majd verekedés lett a vége. Danye Kovacsics hazaszaladt, hogy vesztélyben forgó bátyjához elhívja a szüleit. A lakásról visszafelé jövet a fint Roka Kokola és Franye Kokola megtámadták, majd a náluk levő fegyverből tettek egy lövést. A golyó a sziv alatt hatolt Danye Kovacsics mellébe. Életvesztélyes sérülésével be szállították a novisadi közokórházba. A két vérengző suhancot a csendőrség letartóztatta s ma átsísérte az ügyészségi fogházba.

— **Megsebesítette a felrobbant mozsár.** A hagyományos husvét mozsárldvődözés ismét egy áldozatot követelt. Vinko Fischer pétervárai lakos többek megbízásából mozsarakat akart fölrobbantani vasárnap délelőtt. Az egyik ldvődözött fölrobbant mozsár szétrecooita a bal lábfejét és egyéb súlyos sérüléseket ejtett rajta. Beszállították a közokórházba.

— **Károlyi Mihály lapudósító irodája** Bécsben. Károlyi Mihály az utóbbi időben

ismét politikai a töltésre törekszik. Ennek céljából állandóan tárgyalásokat folytat külföldre menekült híveivel, kikről terveinek végrehajtására segítséget remél. Károlyi azonban nemcsak az utódállamok kormányait, hanem azok közvéleményét is megakarja nyerni a maga számára. E célból bécsi exponenssel által megindította régi könyvátadását, a „Politikai Híradó”-t. Ennek a könyvátadásnak az a célja, hogy állandó információkkal lássa el az emigránsok bécsi sajtóját és hogy a nemzeti államok magyar újságjaiban is Károlyi párti cikkeket helyezzen el. A Politikai Híradó a baloldali emigránsok szócsöve. Lovászyék ebben nem vesznek részt. Károlyi akciója egyébként magyaránynak ígérkezik, mert híveit mindent meg akarunk tenni, hogy az utódállamok magyar sajtójának informálását végezzék.

A beltéri katolikus kör műsoros táncestélye. Husvét hétfőjén este a katolikus kör közönség előtt folyt le a Katolikus kör egyik legsikerültebb estélye. A szereplők az egyes számokban újra bizonyosságát adták rutinos művészi készségüknek; a humoros jeleneteknél a közönség könnyezéssel kacagott. Vanyóczy tanár nyitánya újból a mester magas művészetét ragyogtatta. A következő parasztléletpéldében Kott Vili és Náray Miklós hamisítatlan életet mutattak be. Horváth Hedvig pompás hangnnyal műdalokat adott elő. A baka jelenetben Buday Gyula, Wiesinger Ilus és Szabó Ilus páján csatlakozásukkal érdemelték ki a közönség elismerését. Sengel Károly, Orbán Miklós és Platz K. magas művészetével előadott trióját áhítatos csendben élvezte a közönség. Ascher: „Doala” zeneműve bennük mestereire talált. Pekló József két kuplét énekelt az elmaradhatatlan anyós viccekkel, nagy tapsorkán közdött. Az utolsó egyfelvonásosban Kúcsy Paula Szentiványi Rezső és Platz K. a tőlük elvárt és megszokott öntudatos játékkal vívták ki a rugó tapsokban megnyilvánuló sikert. Bnday rendezése megillett az egész előadás magas színvonalán. A tánc bajna ig tartott.

Duim Dánielt kiutasították Ausztriából. Bécsi szerkesztőségünk jelentette: A bécsi Polzeid rektion Duim Dánielt, az ismert holland milliárdos valutacsalót, aki a bankokkal történt kegyezése után visszatért Bécscbe, mint nem kívánatos idegent, kiutasították. Duim a kiutasítási végzés ellen a közigazgatási bírósághoz felfolyamodással ít. Így, míg a fellebbezés sorsa eldől, egyelőre Ausztriában maradhat.

Szerencsétlenül járt gyermek. A Darányi-telep 10. szám alatti házban Flinta Teréz 8 éves leány egy szecskavágóval játszadozott, amellyel levágta a bal hüvelykujját. A vérvesztéstől eszméletét veszített leány sebét a közkörházban kötözték be.

Amerika meghosszabbította a bevándorlási tilalom idejét. Washingtonból jelentik: A szenatus a mostani bevándorlási törvény érvényességét 1924. június elsejéig meghosszabbította.

Nagy tüzvész Tokióban. Tokióból jelentik: Az „Imperial” szállodát nagy tüzvész elpusztította. A szállodában lakott a görög konzul is, a i bennégett. A kárt egy millió font sterlingre becsülik.

Merénylet Collins Mihály ellen. Londonból jelentik: Mut éjjel Dublinben gyilkos merényletet követek el Collins Mihály ellen. A merénylet hat lövést intézett ellene, azonban a lövések egyike sem talált. A merénylet hatása alatt Dublinben óriási pánik tört ki.

Szivenszurta veszekedés közben. Szeveo Kecsa maradéki béresfiu ma délelőtt Zsifko Szavics tanyája melletti földön szántott, ekközben összeszólalkozott gazdájának 12 éves fiával. A veszekedés hevé en a fiu bicskát rántott és a béres mellébe dőfte. A szurás szíve alatt érte a szerencsétlent. Haldokolva szállították be a novisadi közkörházba.

A földmunkások bajai Ausztriában. A földmunkások ügye - us tri ban mind naább az állam egyik jelentős problémájává fejlődik. Az osztrák mezőgazdaságban már réggen megszűntek a patriárkalis állapotok és igen sürűk a sztrájmozgalmak és a munkamegtagadások. A földmunkások problémája Ausztriának még sok bajt fog okozni. Vogei egyetemi tanár az

os trák mezőgazdasági mozgalmak egyik ismert-nevű régi vezetője a földmunkások problémájáról a következő felvilágosítást adta: Az összes gazdasági problémák közül a legtöbb gondot Ausztriának a földmunkás kérdés fogja okozni. Különösen a kisgazda és középbirtokos osztályok, amelyek családtagjaikon kívül bérnunkásokat is foglalkoztatnak, fogják a földmunkás krízist igen megsínyleni. A jövőben ugyanis hiányozni fognak a vándormunkások és így a kisgazda üremeknek meg kell elégedniük a kisszámú állandó személyzet segítségével. A magyar, tót, lengyel cseh és olasz földmunkások már nem jönnek tavasszal és ősszel Ausztriába dolgozni. Így tehát másképp kellene munkásokról gondoskodni. Ez a probléma azonban igen súlyos és nem lehet tudni, hogy hogyan fogják megoldani.

SPORT

Rovatvezető: Nemes Károly

A Husvétii mérkőzésekről

Az amugy is gyenge, atrakció nélküli husvétii mérkőzéseket a két napos szélvihar teljesen élvezhetlenné tette. Természetes hogy a két fenti körülmény következtében koránt sem nyilvánult meg olyan érdeklődés a közönség körében mint az elmúlt esztendő husvétjén, hol rekord közönséget számláltak a pályák.

Négy idegen csapat is volt városunkban, melyeknek ellátása jóval meghaladja a 40.000 koronát, nyújtani azonban annyit sem nyújtottak, mint a leggyengébb bajnokmérkőzéseken látni szoktunk. — A legrosszabb csapat még az észéki Szloga volt, amely két győzelmet is aratott, de mindjárt hozzátehetjük mind a kettő végtelen volt. A suboticei kombinált egy győzelmet el és időntelenségével színén meglepetést csáált. A „Kadina” kettős 0:0 ja még nagyobb meglepetés, míg az STC gyengeségéről elterjed híreket nálunk is igazolta.

A novisadi csapatok nagyon gyenge bizonyítványt állítottak ki ezuttal városunk sportjéről. Hogy csapataink a 16 pontból csak 7-et tudtak lthon tartani az aránylag gyenge vendécsapatokkal szemben, nem épen hízélgő körülmény. Néri meztőségű szolgálgjon azonban — gyenge vigasz, de tanulatunk belőle — hogy csapataink, különösen vonatkozik ez a NAK—Makkabira, tulbizakodottan vették „gyenge” ellenfeleiket, na meg aztán fórt is adtak nekik, mint a NAK—Makkabi szombati bajnok mérkőzése.

A lefolyt mérkőzésekről röviden a következőket adhatjuk:

* J Makkabi—„Kadina” 0:0 Biró: Hered. A Makkabi két tartalékkal játszó csapata meglepő gyengén játszott a becskereki testvéregyesület ellen, amely azonban nem nagyon respektálta a rokonságot, mert hatalmas fausi játékosal csak úgy aprították a gyenge fizikumú novisadi játékosokat. Nem csoda, hogy a Makkabiból csak Welsz I és Stern bírták ez az iramot. Egyébként a „horukk” stílusban játszó becskereki csatárok több ízben csak stílusuk lehetetlenségének köszönhetik, hogy a győzelmet el nem ériék.

* Suboticei Team - NAK 1:0 (1:0). Biró: Szűsz. A NAK négy tartalékkal állt ki, amelyek várakozáson felül szerepeltek. Határoltan bal-szerencse üldözte azonban, a különben remekül operáló csatársor befejező akcióit. A NAK csapatáról elmondhatjuk, hogy most „rá jár a rud”. Ezuttal is klasszissal jobb volt ellenfelénél és az első percben bekapott potya goalt nem volt képes egallizálni sem. De pechje van a NAK nak a bírókban is, csupa erélytelen és a durvaság és erélyesség közötti küönbséget tenni nem tudó bírákat kap, aminek aztán a NAK aránylag gyenge fizikumú csatársora issza meg a levét, mivel hátrányban lévén a „kölcsönt” soha nem adhatja vissza. Magáról a játékról nem sokat írhatunk. Az első percben Schmidt—Pasté hosszú babozását Tápal kibeszálja és goalt lő. Innen kezdve állandó ostrom alatt tartja a NAK ellenfele kapuját, melyet azonban Krausz (Sand) fenomenális véd. A NAK és a mezőny legjobb emberel

Szilka és Lerch voltak. Mindkettő új posztos mutatkozott be, az előbbi centerhalf, az utóbbi center volt. Igen jók voltak még Ecet, Bert k és Balog. A kombináltnál Krausz kapus, a két hátvéd és Ujházi váltak ki.

* Szloga—NTK 2:1 (0:1). Meglepő sikerült az NTK bemutatója, amennyiben a jól híre észéki csapattól csak egy goal aránnyal veszítettek. A csapat gyengélt nagy lelkesedéssel iparkodtak pótolni, a tréning hány azonban megtörte a csapatot és a második féldőben nagyobbára a Szloga volt fölényben. A helybéli csapattól Schäffer külön klassis, kivűle Lenczi Kovracsek és a két hátvéd vált ki. A vezető goalt Schäffer szerezte meg. Az egyenlítést a Szloga a második féldő elején, a győztes goalt a vége felé érte el, melyeket Kovracsek nem védte el.

* Szloga—OSKV 1:0 (0:0). Kétszer 30 perces mérkőzés folyamán meg nem érdemelt vereséget szenvedett az OSKV. Ugyiszólván állandó fölényrel játszott, de csatáral tulkom bináltak. A győztes goalt Erlenmann szerezte meg a második féldő elején egy 40 méteres ezéltől támogatott hosszú lövéssel. Ezuttal teljesen a védelemben húzódik az észéki tizenegy és szerencsésen ki is húzzák a mérkőzés végéig.

* NTK—SzTC 2:0 (1:0). Az első győzelmét aratta az új NTK. Ezuttal nem játszott a csapat olyan jól, mint előző nap. Jók voltak Schäffer, Lenczi, Schwemm és a két hátvéd.

* A Srbski Macs nyerte a suboticei serleget. Suboticeán a Sport, Szloga és a Konkordia a beogradi Srbski Macs-csal játszottak körmérkőzéseket egy serlegért. A körmérkőzésből a Srbski Macs került ki győztesként. A mérkőzések sorrendben:
Macs—Sport 2:0
Szloga—Konkordia 2:0
Konkordia—Sport 2:1
Macs—Szloga 2:1

* Péca válogatott—Hannover válogatott 1:1

* NAK—Kadina 0:0 Biró: Sztrahala. A három napos belüli harmadik meccset játszó NAK dicőretre méltó agillással és még nagyobb türelemmel küzdötte végig ezt a kilencven perces rugdalódszót. A becskereki magas technikája a nagy azében lehetetlenné tett minden okos kombinációt, durva emberre menésük pedig minden meggondolást. A becskereki csapat most játsza azt a stílust, amellyel 25 év előtt a kezdő poszt csapatok győztek technikás angolokat. „Labdára” rohanásukban néha egymást rugták gyomron. Természetes ilyen viszonyok mellett az egész mérkőzés ide-ide-rohanásból állt és az eredény egész jó kifejezője a játék képének, de nem a tudás eloszlásának. A NAK csapatának főerőssége Szilka bár nagyon hiányzott technikailag, taktikailag sokkal felelte állott ellenfeleinek. A bíró erélytelensége és a publikum egy részének botrányos magaviselete és nem éppen sportszerű biztatása a „Kadina” játékosait annyira „fel-lekesítették” hogy majdnem botrányba fulladt a mérkőzés vége.

Éppen a mérkőzés végét jelezte a bíró sípja, midőn a rövid másodpercek alatt három NAK játékosat lerugó Helmet a NAK néhány híve a pályára rohanna szultálni akarta az ügy azonban szerencsére elismült hála a nyugodtabb véru játékosainknak.

Makkabi - Suboticei Team 2:2 (2:1) Biró: Nemes. Az első féldőben még élvezetes játék a második féldőben egy hétköznapi training nivójára esett.

A Makkabi két goalját az első tízpercben éri el László révén. Tapai a féldő végén egy húsz méteres szabadrugásból 2:1 re állit. — A II. féldőben teljesen üres padsorok előtt végtelen taccs dobások közepette folyik a kavaróvá vedet: „mérkőzés”. Egy kornerből kifolyólag egyenlít a suboticei csapat.

* NAK ifj.—Makk ifj. 2:0 (0:0) Biró: Glidrosics. Ha valaki a husvétii mérkőzéseket végig nézte a NAK pályán, élvezeteket blátosan csakebben a jelentéktelen című mérkőzésben találta. A NAK ifjúsági csapata ismét megmutatta, hogy győzni lehet ha minden ember egy gondolatról van áthatva és ez: győzni.

A 18-ik mérkőzése volt ez a derék csapattal és verettségüket sikerült ismét megőrizni. Pedig ezuttal olyan ellenfelet állított nekik a I. Makkabi amely másnap egy pár

poszt kivételével a Subotici Teammal 2:2-re játszott és amely fizikailag is túl megy az ifjúsági határokon.

A győztes csapat összeállítása: Paszt I.—Varga, Hauser-Horvát III., Tóth, Grünberg I.—Grünberg II., Piliké, Dobi, Hauser II., Paszt II. A gólokat Dobi és Hauser II. — mindkettő csodaszép lövéssel — küldte H-jós hálójába.

* OSKV—SzTC 4:0 Állandó fölényben volt a győztes csapat melynek legjobb embere Száraz volt mint center csatár. Kivülre Sevcics és a fedezet sor volt jó. A bekkeknek kevés dolgot adtak a szabadkai csatárok. A goalokban Jullner (2) Száraz és Sevcics osztottak.

* Budapesti eredmények. Húsvétkor MTK, Dacia vidéki bajnokcsapatával az Árhussal mérkőzött. A vendégcsapat igen győre volt. Vasárnap MTK. 6:2 (1:0) arányban könyven megnyerte a mérkőzést. Hétfőn FTC. 4:1 (2:1) arányban győzte le a dán csapatot. FTC. mindvégig jobb volt. A Török és Lemberghen játszott a Krakowival és 3:1 (2:1) arányban győzött.

Felelős szerkesztő: Dr. Szlezák Rezső.
Kiadótulajdonos: Fáth Ferenc és társai.

Apró hirdetések.

JOBB FIATAL HÁZASPÁR házmesteri vagy hásonló állást keres. — Az asszony uri házban főzést vagy takarítást vállal. — Esetleg vidéken is. Cim a kiadóban. 1-1

IZLÉSES NYOMTATVÁNYOKAT készít Novisadon a Gutenbergkönyvnyomda, Szabadság-tér 1. 1-10

NEUJAHR ÁGOSTON

ÉPÍTÉSZ IRODÁJA NOVISAD

JEVREJSKA (FUTAKI)-U. 9.
I. EMELET :: TELEFON 316. 2-3

Jóforgalmu fűszerüzlet

kis lakással azonnal átadó. Cim a lap kiadóhivatalában. 2-2

ERZSÉBET

GOLIAT
ARMSTRONG

APRILIS 19.

II. rész.

Ujság

MAKULATUR

papir

MAKULATUR

Nagyban

Kicsinyben

olcsón

kapható

ÁBRAHÁM könyvkereskedésben

Sándor Régens-utca 39.

BEOGRADI ASZFALT- és KÁTRÁNY VEGYITER-MÉKGYÁRA,

MÉKGYÁRA,

BEOGRAD.

VUKA KARADJICA ULICA 6.
TELEFON: 806. - SÜRGC.: GROZIT.

2705-2-3

HAJCSUK ASZFALT
KOMPOZICIOVAL BEVONT
SZAGTALAN
BŐRFEDELLEMEZ
ERŐS
TARTOS
VÍHARTALLO

CSAK EZEN CIMNÉVEL
ELLÁTOTT FEDELLEMEZT FOGADJON EL!
GYÁRTJA: BELGRÁDI
ASZFALT ÉS KÁTRÁNY VEGYITERMEKÉNY GYÁRA

Gyártmányai: Grozit bőfedellemez, aszfaltlemez, kátránylemez, aszfaltszigetelőlemez, köszéncátvány, carbolineum, facement, szurok, vaslag, aszfalt, Bitumen.

VADDISZNÓ-JEGYÜ ULMI-EKÉK

ékek, kormánydeszka hozzá és egyéb ékek és ékealkatrészek, Winter-szekértengelyek, sínvas, vas kocsisvasatásnak és gépműhelyek részére, szegletvas, ablakkeretszegélyvas stb., méret-vaslemez 1/2-5m m-ig, tető-, zár-, cső-, horgany-, horganyozott- és fehérbádog-lemezek, sodrony- és sodrony-szegkek, szerszám, véső és innerbergiacél, épület és butorvasalások, szerszám és gyaluáru, kapitel, asztallábak butor-díszfalfaragványok, valamint különböző vasárak allandóan nagy választékban raktáron a legjutányosabb áron kapható:

KUSZLI GYULA

vaskereskedésben Novisad-(Ujvidék), Temerini-utca 8. a Hétszillag-vendéglővel szemben. 12-13

Ház lakással együtt

szabad kézből eladó. — Grobljanska u. 63 2713-1-2

APOLLO
MOZGO

ÁPRILIS
19

LADY HAMILTON.

I. rész.

Rikkancsokat

felvesz a

DÉLBÁCSKA

kiadóhivatala

BELYANSZKI és STERN, Novisad VÁSÁR-UTCZA 3. SZÁM.

Öntőde és gépműhely

Készítünk minden e szakmába vágó munkát a legjutányosabban és leggyorsabban. — Veszünk ócska olmot, rezet és vörösrzet a legmagasabb napiárak mellett. 2653-7-10

Alkalmi vétel.

Birtokok Bánát, Bácska és Szerémségben azonnal átvehető igen jutányos áron. Téglaégető körkemence 7 hold földdel és 50.000 cserépdeszkaival. Gözmalom, gyógyszerár, és több vendéglő azonnal

átvehető. Emeletes és földszintes házak Novisadon jutányos áron. — Ebédő, szalon és kert garnitúrák, ruhaszekrények és fűszerüzlet berendezés olcsó áron eladó. 2398-19-24

FERRÓ és WEBER

Novisad, Kralja Petra-ul. 7. I. emelet.

BUTOROZOTT SZOBÁT

keres gyermektelen fiatal házaspár. Cim: Portás közkörház. Tel.: 13.

GUMBINGER FERENCZ

(ezelőtt) GUMBINGER és BAUMANN GÉPGYÁR ÉS JAVITÓMŰHELY.

NOVI-SAD, DARÁNYI TELEP.

Elvállal minden e szakmába vágó munkát és hengerrovátkolást. Tűzálló téglák generátorok kifalazásához raktáron. Ugyanott egy 10 HP szívógázmotor eladó. Üzemben látható. (2706-1-3)

Házmesteri állást

keres fiatal házaspár. Cim a kiadóhivatalban. 2714 1-2

Minden jól képzett gazdász a zab, árpa és kukorica vetőmagot

USPULUN-nal

pácolja, amely a leghatásosabb megsemmisítője a külső betegségek előidézőinek. Nagyarányu megtakarítás vetőmagvakban. Lényegesen megjavítja a csiraképződést és a fejlesztő erőt. Nagyban fokozza a termőképességet. Kapható 50, 100, 250, 500 és 1000 gr. os dobozokban

MEIER A. cégnél, Dehler és Blattmann cég lerakata Novisad, Temerini-u. 16. 2476-7-8